

Komandi partur

Í komandi viku verður frásøgn um
djóralæknaferð hjá Carl Johan Bech

EFTER KAMPEN

Mindeord om en medarbejder

Politiken skrivaði hesi minningarorð um Jørgen Frantz:

En Kamp er endt. Et Meneskes heltemodige Kamp mod en Sygdom, som krævede disse rige Evner, dette fine og følsomme Sind som sit Offer.

Natten til i Gaar døde den unge Forfatter og Journalist Jørgen-Frantz Jacobsen paa Vejleffjord Sanatorium. Man vidste hans Tilstand var haabløs, men alligevel kom Døden uventet og pludselig – den sidste bitre Stund blev han skaanet for.

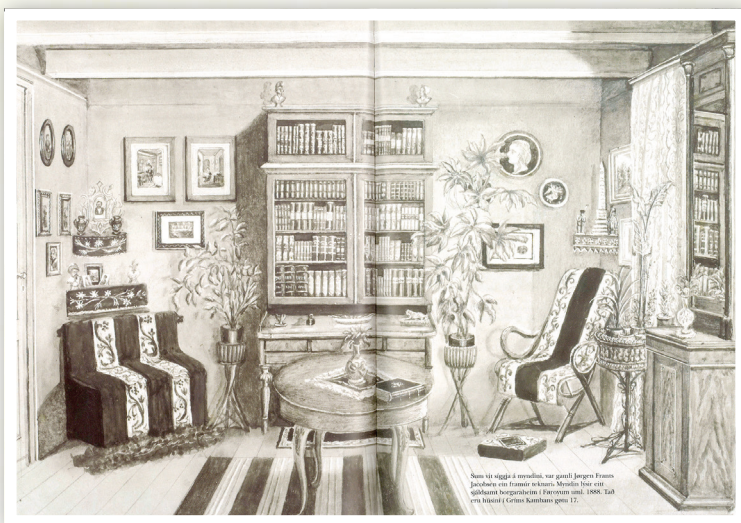
Jørgen Frantz Jacobsen var født i Thorshavn, hvor hans Fader var Købmand, og skønt han gennemførte sit Studium i Danmark og var glad, naar han kunde leve og virke hernede, havde Færøerne alligevel hans Hjerte, og atter og atter søgte han derop igen. Den 1. April vil Tjaldur paa ny føre ham til Færøerne, men denne gang er det kun hans Støv, der vender tilbage for at blive stedt til Hvile i Hjemlandets Jord.

Stuðlaði føroyskari sjálvstýrissrøslu

Efter nogle lykkelige Ungdomsaar blev Jørgen Frantz Jacobsen Student fra Sorø og blev derefter cand. mag. i Historie med Fransk som Bifag. Allerede som Student var han begyndt at skrive og gik i Artikler og Kroniker stærkt ind for den færøske Selvstændighedsbevægelse, hvis sag han talte over for den danske Offentlighed.

I 1926 sendte Politiken ham til Island med en Opgave i en række Artikler at belyse det moderne Islands Udvikling. Han løste denne Opgave paa en saa udmærket Maade, at han, da han havde taget sin Embedseksamen blev ansat ved Ekstra Bladet som vor skandinaviske Medarbejder. Han følte sig nær knyttet til Politiken, og dette Venskab var gensidigt og blev ikke svækket, selv naar der til Tider gik baade Maaneder og Aar, hvor han ikke viste sig paa Redaktionen.

Som ganske ung var Jørgen Frantz Jacobsen blevet angrebet af Tuberkulose, der tog saa haardt fat, at hans Liv blev en Fortsat Vandrang mellem Hospitaler og Sanatorier. Hver Gang han troede at have sejret over Sygdommen, slog den ham atter ned. Man han vilde ikke at lade sig kue. Baade

Tekning hjá abba Carl Johan og Jørgens Frantz, Jørgen Frands Jacobsen (1819-1917). Hann hevði eisini listaligar gávur.

i sine Sygdomsperioder og i de stedse kortere Hvilestunder arbejdede han ufortrødent. Hans Arbejde baade som Historiker og Skribent vil trods hans unge Aar – han var nu kun 37 Aar gammel – bevare hans Navn for Efterverdenen.

Allerede i 1927 udgav i Studentersamfundets Serie Kultur og Videnskab en Bog om Danmark og Færøerne hvor han paa en fortræffelig klar og overskuelig Maade gør en historisk Redegørelse for Forholdet mellem Færøsk og Dansk. I det hele taget havde de nordiske Sprogproblemer hans største Interesse. I Februar i Fjor skrev han her i Bladet en meget interessant Kronik om Sproget på Shetlandsøerne, og den sidste Kronik, vi fik fra hans Haand, efter at han i Efteraaret kom tilbage til Vejleffjord Sanatorium, lige som før med en fast Tro paa, at denne gang vilde det føre til Helbredelse, handlede om det "sjette Sprog i Norden, det Færøske". Kronikken stod i Politiken den 10. December.

Skuldi skriva søguna um grønlandshandilin

Den anseelse han fik som Historiker, fik Institutet for Historie og Samfundsøkonomi til at anmode om hans Medarbejderskab. Det var Hensigten, at han skulde skrive "Den kgl. Grønlandske Monopolhandels Historie". Med sin sædvanlige kritiske Ildhu og grundige indleven i Stoffet gik han til dette Arbejde og var lykke-

lig over det. Men et nyt sygdoms-anfald slog ham Pennen ud af Haanden. Han havde ikke kræfter til at gennemføre Opgaven og maatte resignere – men det faldt ham meget svært.

Stor og glædelig var derfor overraskelsen, da han for to Aar siden, udsendte sit største Arbejde: Færøerne, Natur og Folk, der vist nærmest var tænkt som en Vejledning for de Rejsende, der ønsket et virkeligt Kendskab til det, de oplever, ufoldede han hele sin Kundskabsrigdom, sin Klogskab og sit Vid. Hans rytmiske og malende Skildringer af Færingers Liv, hans dybe Samfølelse med det færøske Folk, hans indtrængende Forstaaelse af dette særegne Land med dets særprægede gamle Kultur og hans Faste Tro paa Færøernes Fremtid og Udvikling, skabte et Helhedsbillede, som Lærerne ikke glemmer. I denne Bog viste Jørgen Frantz Jacobsen, at han ved siden af sin objektive, videnskabelige, historiske Indstilling var den fødte Skribent men en Digtets Gaver og et Meneskes Hjerte.

Politiken har i Jørgen Frantz Jacobsen mistet en Medarbejder, hvis smukke og kloge Pen vi vil savne. Men Færøerne har mistet meget mere, de har mistet den Mand, der i Kraft af sin Begavelse, sin Kundskabsfylde og sin Instinktive Hjemstavnsfølelse ogsaa frem i Aarene vilde have været Landets, Folkets og Sprogets naturlige Talsmand over for Omverdenen.

Roger Casement – A CHAMPION OF HUMAN RIGHTS

How a 1916 rebel became a national hero of the Faroe Islands While the executed 1916 leaders are revered as heroes in most countries with a substantial Irish emigrant population, some have become well-known in rather unexpected locations. One such place is the Faroe Islands, the self-Governing nation north of Scotland and part of the Kingdom of Denmark. Blaðið hjá Sinn Féin viðurkennir avgerandi leiklutin hjá D.J. Danielsens í avríkinum hjá teirra hetju Roger Casement. Leinkjan til alla greinina er http://sinechara.blogspot.com/2016_08_01_archive.html

DOLLIN Í KARMEL Á EIÐI

Nú sunnudagin tann 29. januar kl. 18 skipar kirkjuliðið á Eiði fyri fundi um Daniel J. Danielsens í miðstjórnshúsinum Karmel á Eiði. Greitt verður serliga frá hansara virksemi í samband við Congo 1901-1903. Vistar verða eisini tær myndir, sum saman við hansara fyrilestrum skaptu heimssøgu. Øll eru vælkomín.

Tað fæst neyvnan meira at vita um hetta virksemið hjá Dollanum. Men tað áhugaverda er, at henda søgan, sum hevur verið gloymd í meira enn 100 ár, verður viðurkend úti í heimi. Í november varð hon sum áður greitt frá blástemplað av tíðarriti hjá Cambridge University, sum er ein tann hægsta viðurkenning, sum kann fáast.

Ein onnur viðkenning er eisini fyri kortum komin frá norska rithøvundan Bjørn Godøy, sum hevur skrivað bók um norðmenn í Congo somu tíð. Hann skrivur eisini:

Meget interessant for øvrig å lese en bok der en misjonær er "helten". I dagens samfunn er det gjerne sekulære humanitære forkjempere som automatisk får sympati. Nyttig da med påminnelser som din bok gir. Kristne organisasjoner sto sterkt rundt århundreskiftet.

Tann týðningarmesti trúboðarafelagsskapurin í hesum sambandi var Congo Balolo Mission, sum Dollin arbeiddi fyri. Sum kunnugt var tað hann, sum setti

gongd á Congo kampanjuna, tá ið hann fekk sannført sína miðstjórn um at fara inn í stríðið móti yvirganginum í Congo.

Tann 3. august í fjør vórðu liðin 100 ár síðani Roger Casement varð hongdur fyri landasvik. Tað var hann, sum hjálptur av Dollanum, gjørdi ta kanningina av ræðuleikunum í Congo, sum var byrjanin til hesa søgu.

Casement verður í dag roknaður sum ein frælsishetja hjá írum, og blaðið hjá loysingarflokkinum Sinn Féin Anphoblacht hevði í hesum sambandi eitt serblað um Casement.

Her tekur blaðið til, at Casement er blivin kendur maður í einum so fyrri írar fremmandum landi sum Føroyar. Tað er nú nakað nógv tikið til, at Casement er ein tjóðarhetja í Føroyum. Men hann er kendur í Føroyum frá skrivningini um Dollan, og hann er saman við Dollanum í 2014 komin á frímerki hjá Postverk Føroya.

Tað áhugaverda er, at blaðið letur Dollan fáa part av heiðrinum fyri ferðini hjá Casement við at endurgeva brævið, sum Casement sendi bretska uttanríkismálaráðið, har hann gav Dollan heiðurin fyri, at ferðin og kanningin var so væleydnað, sum hon varð.

Dollin doyði hálvan fjórða mánað eftir Casement, tann 16. oktober. Tað er eisini áhugavert, at týska brøðrasamkoman mintist Dollan á síni heimasíðu tann dagin.